

~~1542~~ 22 174

23

BERRY I
A Method of
Miller's Practice

BT77
.3
.B4
1789
v.2
c.1

JO. LAURENTII BERTI

FRATRIS EREMITÆ AUGUSTINIANI

THEOLOGI PRÆCLARISSIMI

LIBRORUM XXXVII.

DE THEOLOGICIS DISCIPLINIS

ACCURATA SYNOPI

QUAM

AD USUM SEMINARII AUXIMATIS CONCINNAVIT,

Notis perpetuis, ac novis quibusdam Differentiationibus
auxit, & in lucem nunc primum edit

F HIERONYMUS MARIA BUZIUS AUGUSTINIANUS

In eodem Seminario Sacre Theologie Professus.

Accedunt de Loci Theologicis Libri X. qui in
Authore desiderantur.

TOMUS SECUNDUS

IN QUO DE PRIMI HOMINIS LAPSI, ET GRATIA
PARATORIS, TUM DE LEGIBUS, ATQUE HU-
MANIS OFFICIIS DISPUTATUR.

BASSANI, MDCCCLXXXIX.

PROSTANT
VENETIIS APUD REMONDINI.

Superiorum Pernissu, ac Privilégio.

UNIVERSITATIS AUTONOMAE
CAPILLA ALEXANDrina BIBLIOTHECA
EE NUVO LEON
SA UNIVERSITARIA

REGIMENTUM
MICROGRAPHICO
TOMUS II. 83

INDEX

SECUNDI VOLUMINIS.

- L LIBER XIII. De originali peccato. pag. 14
Dissertatio I. De orig. peccati existentia. ibid.
Cap. I. Ostenditur ex scripturis I. Veteris; II. novi testamenti.
Cap. II. Item ex PP. & Ecclesie auctoritate. 21
Cap. III. Tandem ex bujus vita miseriis. 26
Cap. IV. Orig. peccatum in baptizatorum transfunditur. 29
Dissertatio II. De essentia ac paenitentia peccati originalis. 31
Cap. I. Peccatum originale I. non est mala substantia, II. nec
Adae personale delictum. ibid.
Cap. II. De modo, quo orig. culpa derivatur in posteros. 37
Cap. III. De crucifixorum crimen. Prop. Non fuit per se originales. 43
Cap. IV. De penis orig. peccati. I. Pueri cum eo decedentes
nec supernaturali, II. nec naturali beatitudine fruuntur,
III. Ino dolore, IV. & pena sensus, licet mitissima afficiuntur. 45
Cap. V. Opposite sententiae momenta exsufflantur. 52
LIBER XIV. De erroribus circa gratiam, ac I. de heresi Pelagiana. 58
Dissertatio I. De Pelagiane heresios bistoria. 59
Cap. I. De Pelagianorum coryphaeis. I. Erravit circa gratiam Origenes. II. Rufinus Aquilejenis non Syrus. III. Theodorus Mopstestenus. ibid.
Cap. II. De Pelagio I. Fuit Britannus; II. Et monachus.
III. Plura scripsit. IV. Ejus errores 20. numerantur. V.
Varia gratiarum genera agnovit. 63
Cap. III. De Cælestio ac Juliano. I. Ille fuit Scotus. II.
Et Monachus. III. Hic Eclanensis & bujus urbis Episcopus.
IV. Ejus uxor Ja flia Amilii viri Consularis. 65
Cap. IV. Proscriptus est Pelagionismus I. a Conciliis ac RR.
Pontif. II. A Romanis Imperatoribus, III. & Ss. Ecclesie PP. 68
Cap. V. De variis statibus Pelagiane heresios. I. In 1. statu legem admisit. II. In 2. veram gratiam ad facilius. A 2 III.

49462

- III. In 3. etiam ad simpliciter ex parte intellectus, non voluntatis. 79
Cap. VI. De Pelagiano errore circa gratiam habitualem. I. Hanc non agnovit Pelagius in sensu catholicō. II. Praeter eam actuali opus est. 74
Dissertatio II. De catholicō dogmate, & scholarum placitis circa gratiam. 77
Cap. I. De gratiae natura. Prop. Est actus intellectus & voluntatis, sed magis in delectatione consistit. ibid.
Cap. II. De vario gratiarum genere. I. Gratia est inspiratio sanctae dilectionis. II. est virtutis delectatio. III. Et habet gradus suos. IV. Quæ doctrina differt a Janseniana. 80
Cap. III. De gratia virtutici. Prop. datur in hoc statu. 88
Cap. IV. De Moliniano systemate. Prop. Ex controversiis de gratia firmatur nostra sententia. 99
Appendix, ubi Belletti expositio Trid. can. 4. sess. 6. vindicatur. 102
Cap. V. Ubi argumenta adversus gratiam efficacem diluntur. 105
Cap. VI. De vulgato axiomate: Facienti quod in se est &c. I. Opera naturalia nullo modo gratiam merentur. II. Ad hanc nemo potest se positive disponere. III. Nullaque lege, vel pacto Deus confert gratiam facienti, quod in se est arbitrii vi. 109
Liber XV. De heresi Semipelagiana. 114
Dissertatio I. De Semipelagianæ heresios historia. ibid.
Cap. I. De Semipelagianismi auctoribus & hostibus. I. A Lirinen, monachis oris eius. II. Eumque impugnarunt Hilarius, Prosper, RR. Pontifices, & S. Concilia. ibid.
Cap. II. Semipelagianismi nota Chrysostomo perperam affigitur. 115
Cap. III. De aliis Semipelagianis. I. Cassianus, II. Faustus Rejen. III. Vincentius Lirinen. IV. Sanctus Hilarius Arelaten, V. & Gennadius fuerunt Semipelagiani. 118
Dissertatio II. De Semipelagiano dogmate. 125
Cap. I. De gratia indifferenti a Semipel. admissa ad initium fidei. I. Plura ea de re proferuntur a Theologis momenta. II. Nec desunt opposita. ibid.
Cap. II. Praeveniens gratia necessaria est ad initium fidei. 129.
Liber XVI. De Lutherana, & Calviniana heres. 132
Cap. I. De illorum dogmate circa gratiam, & libertatem. Hanc substituere. II. Ex Lutheri asektione nihil probari nostro Ordini accessit. ibid.
Cap.

- Cap. II.** De libero arbitrio. I. Viget in lapsis. II. ejusque essentia non est posse peccare. III. Libertate indifferentie nunc etiam opus est. IV. Nec est mere passiva. 134
Cap. III. De argumentis hereticorum contra libertatem arbitrii. 142
Appendix, ubi Beausobrii parallelum inter S. P. A. & Machicorum sententiam refellitur. 148
Cap. IV. Ostenditur Deum non esse effectricem causam peccati. 156
Liber XVII. De heresi Janseniana. 160
Dissertatio I. De historia Janseniana. ibid.
Cap. I. De Jansenismi auctoribus. I. Bajus erravit circa libertatem. II. Item Jansenius. III. Et ipse Quesnellius. ibid.
Cap. II. De censuris latiis adv. Bajum. I. Eas tulit Parisiensis facultas. II. Latæ a Romano Pont. non sunt subrepertæ. III. Propositiones Baji in sensu auctoris proscriptæ sunt. IV. Hisque censuris nefas est refragari. 163
Cap. III. De constitutionibus adversus Jansenium, & Quesnelliū. I. Illum Innoc. X., & Alex. VII. II. Hunc Clem. XI. proscripti. 166
Cap. IV. De iudicio Rom. Pont. circa facta dogmatica. Prop. pluribus arg. ejus infallibilitas potest ostendi. 168
Dissertatio II. De dogmate Janseniano. 175
Cap. I. De Jansenianis principiis, & characteribus. Prop. Hæc heresi sita est tum in excidio libertatis indifferentie, tum in eo, quod non aliam gratiam, nisi efficacem agnoscit. 176
Cap. II. De discrepancia Augustiniani systematis a Janseniano. I. Ab eo recedimus in admittendum delectationem. II. tum virtutici delectationem. III. Tum gradus hujuscemodi delectationis. 180
Cap. III. De quinque Jansenii propositionibus. I., II., III. IV., V. damnatae propositiones afferuit Jansenius, sed oppositum docent Augustinus, ejusque discipuli. 185
Appendix, ubi Historico-Critici censura adversus Beausobrium, ac germanus SS. PP. sensus circa libertatem expeditur. 198
Cap. V. Diluuntur objecta adversus omnium hominum redemptionem. 202
Liber XVIII. De variis scholarum opinionibus circa gratiam. 207
Dissertatio I. De gratiae necessitate. ibid.
Cap. I. De gratiae necessitate ad verum naturale. I. Potest verum etiam practicum sine gratia attingi. II. Non tamen prouesse ad vitam eternam. ibid.
Cap.

- Cap. II. De gratiae necessitate ad opus moraliter bonum peragendum. 209
 Cap. III. De operibus infidelium. I. Plura ab iis sunt laudabilia ex officio. II. Sed plerunque philautie virtus inficiuntur. III. Quae sine gratia sunt, non sunt vere virtutes. IV. Nil boni sit sine actuali gratia ab infidei. 215
 Cap. IV. De gratiae necessitate ad servanda mandata. I. Si ne illa nequeunt servari ut oportet. II. Nec motus Iesu vinci, nec Deus diligi super omnia. 218
 Cap. V. Gratia necessaria est ad vitanda peccata, & tentationes. 225
 Cap. VI. Venialia omnia vitare est singularissimum gratiae privilegium. 227
 Cap. VII. Speciali etiam gratia opus est ad perseverandum. 230
 Dissertatio II. De scholarum placitis circa gratiam sufficientem. 234
 Cap. I. An gratia sufficiens omnibus conferatur? I. Eam omnibus paravit & exhibuit Deus. II. Sed de fide non est, eam omnes reapse recipere. III. Non opus est gratia ad imputacionem peccati actualis. IV. Fidei datur gratia orationis, non infidei. V. Sed nemo actu orat sine gratia efficaci. VI. Probabile est quosdam gratia sufficiente destitui. VII. Id tamen fit eorum culpa. ibid.
 Appendix. De Noristi mente circa gratiam orationis. 243
 Cap. II. Gratia sufficiens non renatis parvulis non confertur. 245
 Cap. III. Neque infidelibus negativis. 247
 Cap. IV. Nec semper datur obsecratis & obduratis. 249
 LIBER XIX. De justificatione ac merito. 252
 Dissertatio I. De justificatione & gratia habituali. ibid.
 Cap. I. De gratia sanctificante. Prop. Licet in justis spiritus S. inhabitet, habitualis tamen gratia non est spiritus S. persona, sed habitus charitatis. ibid.
 Cap. II. Ostenditur, in impius justificationem ferri per charitatem a Spiritu S. infusam, et que inherentem. 255
 Cap. III. Et in ejus justificatione vere remitti peccata. 259
 Cap. IV. Adultos vero ad eam disponi fide, timore, spe, & charitate. 262
 Cap. V. De Apost. loco Rom. 3. & 4. I. non excludit spem, charitatem &c. II. Nec fides justificationis initium est sola fides divinorum promissorum. 263
 Dissertatio II. De operibus ac merito iustorum. 268
 Cap. I. De bonis operibus. I. Dantur bona opera, quae non sunt peccata, II. Adultis sunt necessaria ad salutem. ibid.
 Cap.

- Cap. II. De opere meritorio. I. Refelluntur quatuor conditiones operis meritorii hereticorum. II. Et jure probantur septem aliae catholicorum conditiones. 270
 Cap. III. De merito honorum operum. I. Quae precedent justificationem merentur de congruo. II. Quae sequuntur, etiam de congruo merentur. 275
 Cap. IV. Ostenditur, promereri justum de condigno gratiae augmentum, non primam ejus collationem, persistentiam, reparationem, & perseverantiam. 278
 Cap. V. De proprietatibus justificationis. I. Est amissibilis. II. & incerta seclusa revelatione. III. Item inaequalis, & potest augeri. 280
 LIBER XX. De legibus. 286
 Dissertatio I. De legibus divinis. ibid.
 Cap. I. De legis nomine, definitione, ac partitione. ibid.
 Cap. II. De legum conditionibus, auctore, ac subiecto. I. Leges ferre spectat ad communites. II. Iisque etiam justi obstringuntur. 289
 Cap. III. De lege eterna aliarum causa. Prop. Huic omnes subjiciuntur. 291
 Cap. IV. De jure naturae. I. Est legis eterna in nobis facta transcriptio. II. Enaque reapse existit, III. ejusque praecpta ad amorem Dei & proximi referuntur. 293
 Cap. V. De ejus immutabilitate. I. Nequit abrogari. II. Nec dispensari a Rom. Pontifice. III. Nec proprie a Deo ipso. 295
 Cap. VI. De lege Dei positiva Mosaica. I. A Deo est. II. Et bona est. 302
 Cap. VII. De Moyse. I. Ejus nomen hebraicum. II. Non fuit polygamus, III. nec homicida, IV. neque Heliopolitanus, V. nec literarum inventor. 306
 Cap. VIII. De preceptis decalogi. I. Horum probabilior est Augustini partitio. II. In primo precepto vetanur simulacra, & idola, non omnes similitudines. 310
 Cap. IX. De preceptis secundariis & riibus Mosaicis recte institutis. 312
 Cap. X. De legalium abrogatione. I. Ceremonia Mosaicorum in morte Christi cessarunt obligare. II. Sed non statim fuere mortifera. III. nec Apostoli eas simulate servarunt, binc Paulus ex animo restitit Cephae. 321
 Cap. XI. Ostenditur Cepham, cui Paulus restitit, esse Petrum Ap. principem. 322
 Cap. XII. De nova lege. I. Servanda est. II. Nec finem est habitura. 322
 Dissertatio III. De lege humana. 334
 Cap.

- Cap. I. De conditionibus requisitis, ut lex obliget. I. A Legislatore pendet publicationis locus, & obligationis tempus.
II. Non pender a populi acceptatione. *Ibid.*
Cap. II. De vi legis humanae. I. Obligat in foro conscientiae.
II. At non semper cum gravi damno. III. Nec sub mortali
in re levi. *340*
Cap. III. Possunt leges ecclesiasticae actus interiores praecep-
re. *344*
Cap. IV. Ad quos spectat leges ferre, eique subjici? I. Se-
culares nequeunt leges ecclesiasticas ferre. II. Possunt tamen
leges ferre ad eas promovendas ut defensores. III. Pollent
episcopi etiam coercitiva facultate. IV. Nec repugnat Eccle-
siæ potestas temporalis. V. Nec desunt momenta, quibus
Rom. Pontifici civilis potestas vindicatur. VI. Legislator
aliqualiter suis legibus obstringitur. VII. Advenæ tenentur
legibus locorum, ad quæ accidunt. *346*
Cap. V. De immunitate & asylo. I. Clerici legitime possident
temporalia. II. Eaque a civili onere sunt immunita. III.
Nefas est violare immunitatem ecclesiasticam. IV. Recte vul-
gata Jos. 20. enumerat quatuor urbes Asyli. *353*
Cap. VI. De jure canonico. I. Decretales Isidori sunt suppo-
site, sed sane doctrine. II. Canones Gratiani non aliam
habent auctoritatem, quam fontium unde suunt. *359*
Cap. VII. De Canonibus Apostolicis. I. Horum numerus est
incertus. II. Sed auctoritatem primis Ecclesiæ sacerulis obti-
nuere. *362*
Cap. VIII. De jure civili. *364*
Cap. IX. De legum exemptionibus. *368*
LIBER XXI. De humanis officiis in genere. *371*
Dissertatio I. De natura ac doribus humanorum officiorum.
372
Cap. I. Quid sit humanum officium. I. Voluntas cogi nequit
quoad actus elicitos. II. metus gravis non tollit voluntati-
um. III. Nec concupiscentia. IV. Nec vincibilis ignoran-
tia. *Ibid.*
Cap. II. Ostenditur non dari opus indifferens in individuo.
374
Cap. III. Nec opus externum addere per se interiori bonita-
tem, aut malitiam. *378*
Cap. IV. De virtute. I. Est ordo amoris, quo vel Deo frui-
mur, vel uitum creaturis. II. Virtutes omnes ad 3. Theo-
logales, & 4. Cardinales referuntur. *381*
Cap. V. De virtutis premio eterna beatitudine. II. Hec in
actu voluntatis & intellectus consistit. III. Ejusque actus per-
fector est amor. *384*

- Dissertatio II. De humanorum officiorum vitiis. *386*
Cap. I. De peccato. Prop. Ejus natura in privatione restitu-
dinis consistit. *387*
Cap. II. Dari peccata venialia ex genere suo demonstratur. *390*
Cap. III. Ostenditur peccati mortalium malitiam, prout Dei of-
fensa est, esse infinitam. *394*
Cap. IV. De variis questionibus circa peccata. *396*
Cap. V. De opere malo ex ignorantia incircibili. I. Ignora-
tio invincibilis juris natura excusat a peccato. II. Non da-
tur ignorantia invincibilis naturæ, nisi circa ejus conse-
quias remotissimas. *399*
Cap. VI. De regulis ad discernendam ignorantiam culpabi-
lem, vel excusabilem. *404*
Dissertatio III. De conscientia interiori morum regula. *406*
Cap. I. Quid & quoniam sit conscientia. *Ibid.*
Cap. II. De opinione probabili, & quanta contentione de ea
fuerit disputatum. *408*
Cap. III. Ostenditur eam non esse morum regulam. I. Si te-
nuis sit probabilitas. II. Si ruita non appareat. III. Non
licet sequi opinionem probabilem faventem libertati, pre-
altera aequa prob., que stat pro lege. IV. Nec minus probabilis
ut supra in concurso probabilius stantis pro lege. *415*
Cap. IV. Ubi diluuntur objecta Probabilium. *424*
Cap. V. De usu opinionis probabilis in aliis dirigendis. I.
Non licet Theologo consilium dare ex sententia, quam ipse
putat minus probabilem. II. Nec ignaro varios adire Casu-
stas, ut faciat ex benignioris consilio, quod luet. III. Ne-
que confessario absolvere eos, qui opinionem probabilem stan-
tem pro libertate nolunt depondere. *431*
Cap. VI. De nimio rigore vitando. Prob. Probabilis senten-
cia sequenda est, que post diligentem inquisitionem appareat
opposita probabilius. *434*
LIBER XXII. De humanis officiis in specie, ac I. de religio-
ne. *438*
Dissertatio I. De profanarum religionum vanitate. *Ibid.*
Cap. I. De idolorum cultu. I. Stultum est inter divos censem-
re masculos Confentes. II. Item fœminas. III. Fictitia est
selectorum Deorum historia. IV. A vera religione aberrarunt
etiam aliae gentes in vet. Testamento memoratae. *Ibid.*
Cap. II. Ostenditur veram religionem non vigere apud Turcas.
443
Cap. III. Neque apud hereticos, qui principia fidei mysteria
rejiciunt. *446*
Cap. IV. Neque apud Lutheranos, Calvinistas, aliasque No-
vatores. *450*

- Dissertatio II. De Christianæ religionis veritate & auctoritate. 452
 Cap. I. Veritas Christianæ religionis invictis argumentis ostenditur. ibid.
 Cap. II. De Romane Ecclesiæ symbolo. I. Apostolicum recte dicitur. II. Nam Apostoli illud condidere. 456
 Cap. III. De symboli Ap. expositione. Prop. Christi descendens ad inferos catholicum dogma est. I. Expectanda est corporum resurrectio. II. Eaque in ipso corpore, quod dissolvitur. III. Quodve in bonis, & maliis erit incorruptibile. 459
 LIBER XXIII. De theologalium virtutum officiis. 473
 Dissertatio I. De fide. ibid.
 Cap. I. De fidei nomine, definitione, & objecto. 474
 Cap. II. De fidei analysi. Prop. Sola humana ratio non est fidei norma. 476
 Cap. III. De altera hereticorum fidei norma, scriptura ac privato spiritu. I. Scriptura non est aperta. II. Nec sola omnium fidei dogmata definire potest. III. Neque privatus spiritus est idoneum de fide judicium. 478
 Cap. IV. De traditionibus. Ostenditur, divinas & apostolicas esse admittendas. 487
 Cap. V. De interioris fidei necessitate. I. In vet. Testamento opus erat fidei mediatrix implicita. II. In novo Trinitatis & incarnationis fides explicita. III. Eaque ad salutem, & justificationem requiritur. 500
 Cap. VI. De externa fidei confessione. I. Numquam licet fidem negare. II. Nec simulare. III. Licer tamen fugam arripere, sublatu fidei plebisque periculo. 503
 Cap. VII. De Sinenium ritibus. I. Non omnes anno 1656. a S. Congreg. probati sunt. II. Rette Maigrotus superstitiones prohibuit. III. Idem esto iudicium de decreto Card. Tournon. 506
 Cap. VIII. De fidei subiecto. I. Remanet fides in impio fidei. II. At non in heretico. III. Neque in iis, qui sunt in termino constituti. 510
 Dissertatio II. De spe christiana. 513
 Cap. I. De ejus necessitate, & certitudine. I. Distinguitur spes a fide & charitate. II. Non persistit spes cum certa futura damnationis revelatione. III. Spes nostra firmissima est, sed timorem non excludit. ibid.
 Cap. II. De timore Domini. I. Timor mundanus est vanus, & noxious. II. Servilis bonus, utilis, supernaturalis, & donum Dei. III. Sed praे aliis laudandus amor castus. 516.

- Cap. III. De oratione dominica, qua spes nostra exitatur. 520
 Cap. I. De nomine, divisione & objecto caritatis, que veram parit amicitiam? 522
 Cap. II. De modo ac tempore, quo actualis caritas est exercenda. I. Deus etiam interiori caritatis actu est diligendus. II. Et semper diligendus actu, aut virtute. III. Et toto corde. 523
 Cap. III. De amore puro, & Quietismo. I. Datur anime quies, sed a Molinofiana diversa. II. Fictius est status puri amoris a Fenelonio inductus. III. Persistit caritas cum intuitu mercedis aeternae. 525
 Cap. IV. De amore proximi. I. Is interiori caritate diligendus est. II. Et preter seipsum complectitur parentes, liberos, uxores, propinquos, amicos, & pauperes. 529
 Cap. V. De dilectione inimicorum, de bello, & monomachia. I. etiam hostes sunt diligendi. II. Quibusdam conditionibus licet Christianis bellum gerere. III. Illicita est monomachia, sive duellum. 532
 Cap. VI. De caritatis præcepto circa vite aggressorem, ostenditur licitam esse ejus necem, si a noxia cupiditate sequetur, quod tamen raro accidit. 534
 LIBER XXIV. De variis corporis & animi oblectamentis. 540
 Cap. I. De bacchanalium consuetudine. I. Antiquissima est, & olim valde execrabilis. II. Quædam hujus aevi bacchanalia sunt illicita. ibid.
 Cap. II. De Theatris, comediis, personis &c. I. Quædam hujus aevi theatra luxu & libidine vetera superant. II. Recentiores comedie sunt veteribus deteriores. III. Histriones sunt infames. IV. peccant spectantes comediam, nisi honestissimam. V. In personis quidam sunt Ethnici immoderatores. VI. Nefas est mulieres virorum habitu, & vicissim personatas incidere. 542
 Cap. III. De choreis, saltatoribus, funambulis, & cantu. I. Sacra Literæ dannant plures chorearum abusus. II. Idem evincitur exemplo Ethnicorum. III. Peccat qui choreas immodice agit. IV. Festis diebus ab iis abstinentur. V. Quædam cantores veteres vincunt improbitate. VI. Decet Christianum honestus cantus. VII. Non licet tamen figura legere poetarum. 545
 Cap. IV. De ludis & venatione. I. Licitæ sunt pueris lusiones innoxiae. II. Lusus alearum eliminandus. III. Nec non torneamenta. IV. Item ferarum cum homine congregantur.

- dientium spectacula. V. Et venatio silvatica diebus fe-
stis.
Cap. V. De immodico vestium, & conviviorum sumptu. I.
Illicitus est nimius vestium sumptus. II. Nefas est faciem
cerusa oblinire. III. Conviviorum luxus a gentilitate mana-
vit. IV. Inebriari vino scelus est turpisimum. V. Cocolata
potione jesunum non frangi baud invicte probatur Branca-
sii argumentis. 561

DISPUTATIONES THEOLOGICÆ

DE PRIMI HOMINIS LAPSU, ET GRATIA
REPARATORIS, TUM DE LEGIBUS,
ATQUE HUMANIS OFFICIIS.

DEUM unum, & trinum, rerum omnium opificem, & conditorem superiori volumine proposita brevitate spectavimus: æquum est igitur, ut in ejus quoque imaginem (hominem scilicet) animum intendamus, quam primi Parentis labo misere detur patam unigenitus Dei Filius & pio cruento detersit, & innumeris gratiarum donis cumulavit: legibus denique, ac virtutum officiis egregie formavit, ut, ubi abundavit delictum, superabundaret & gratia. Quæ quidem omnia hoc altero volume brevissime expendere dum pro virili satagimus, illud dividere possumus in partes duas, quarum prior de primi hominis culpa: ac de gratia Christi verba faciet, altera de legibus, atque humanis officiis.

PARS PRIMA.

De primi Hominis lapsu, & Gratia Reparatoris.

ADAMI labem, quæ propagatione peccati universum genus humanum infecit, & gratiam Christi, qua languor animi, & lacertosa cupiditas, quæ etiam in reatis remaner ad agonem, opportune sanatur, morbum scilicet, & medicinam, hac prima II. Voluminis parte complebitur libris septem; quorum prior, servaro auctoris ordine XIII. de originali peccato pertractabit. XIV. de erroribus cit-